

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719202558
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719202558.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci navrhovateľa M. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom J. C. L. 5, V., proti oprávnenej P. I., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom D. L. XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti a protinávrhu oprávnenej na zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18Pc/8/2019 - 49 z 13. augusta 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 18Pc/8/2019 - 49 zo dňa 13. 08. 2019 vo výroku, ktorým návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol (I. výrok) a navrhovateľovi uložil povinnosť prispievať na výživu oprávnenej zvýšeným výživným vo výške 240,- Eur od 24. 06. 2019 (II. výrok), vo výroku o zameškanom výživnom (III. výrok), vo výroku o trovách konania (V. výrok) a vo výroku, ktorým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/161/2016 zo dňa 15. 12. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/78/2017 zo dňa 02. 05. 2017 vo výroku o výživnom na oprávnenú (VI. výrok), **p o t v r d z u j e.**

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, eventuálne „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 13. 08. 2019 návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti voči oprávnenej zamietol (I. výrok). Zároveň rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti navrhovateľa na oprávnenú na sumu 240,- Eur mesačne od 24. 06. 2019, vždy do 15-tého dňa v mesiaci k rukám oprávnenej (II. výrok). Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 24. 06. 2019 do 31. 07. 2019 v sume 49,30 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (III. výrok). Vo zvyšnej časti protinávrh oprávnenej zamietol (IV. výrok). Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (V. výrok). Zároveň rozhodol aj o zmene predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/161/2016 zo dňa 15. 12. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/78/2017 zo dňa 02. 05. 2017 vo výroku o výživnom na oprávnenú (VI. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti, ktorá mu bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/161/2016. Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že výživné bolo určené v čase, kedy bola oprávnená prijatá na 3. ročné štúdium na STU Bratislava od 01. 09. 2016, a preto mal za to, že štúdium ukončila 30. 06. 2019.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 62 ods.1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“). Prvoinštančný súd posudzoval návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti a protinávrh oprávnenej na zvýšenie výživného. Vo

vzťahu k návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti konštatoval, že vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je zákonnou povinnosťou a trvá do času, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali zánik jeho vyživovacej povinnosti. Mal preukázané, že oprávnená študuje na lekárskej fakulte, na predmetnú školu však nebola prijatá na prvýkrát, a preto sa rozhodla pokračovať v štúdiu na podobnom odbore v Bratislave. Pri štúdiu však zistila, že uvedenému odboru sa venovať nechce a naďalej sa snažila dostať na pôvodne plánovanú školu. Nezistil účelovosť konania oprávnenej podľa tvrdení navrhovateľa, pretože oprávnená preukázala snahu získať vzdelanie v odbore medicíny a stať sa lekárkou. Konštatoval, že štúdiom na vysokej škole sa pripravuje na budúce povolanie a nie je schopná sama sa živiť. Štúdiom na lekárskej fakulte je jedno z najnáročnejších vysokoškolských štúdií, pričom je vysoký záujem študentov študovať na tejto škole a na úspešné prijatie na toto štúdiu sú kladené vysoké nároky na prípravu, preto neúspech oprávnenej pri prvotných prijímacích skúškach na uvedenú vysokú školu nemožno len bez ďalšieho hodnotiť v jej neprospech. Z uvedených dôvodov okresný súd návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti ako nedôvodný zamietol (I. výrok). Návrh oprávnenej na zvýšenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa považoval za dôvodný. Konštatoval, že od posledného určenia výživného uplynuli takmer tri roky, došlo k zvýšeniu nákladov na životné potreby, ale aj na študijnú literatúru a pomôcky. Zohľadnil tiež schopnosti a možnosti matky oprávnenej. Mal preukázané zvýšenie príjmu navrhovateľa o sumu 19,21 Eur a jeho manželky o sumu 118,37 Eur mesačne. Poukázal tiež na zmenu pomerov na strane navrhovateľa - povinného platiť výživné, ktorý zdedil byt v súčasnosti ním obývaný a následne ho darom previedol na svoju manželku, pričom neuviedol žiaden objektívny dôvod pre daný prevod, ktorým sa vzdal tohto majetku v prospech svojej manželky. Preto konanie navrhovateľa posúdil podľa § 75 ods. 1 ZoR ako vzdanie majetkového prospechu bez dôležitého dôvodu. Zistil vlastníctvo navrhovateľa k 2-izbového bytu, ktorý neužíva, ale ho dal bezodplatne do užívania rodine zo strany manželky. Poukázal na ďalšiu nehnuteľnosť - chalupu navrhovateľa, ktorú získal bezodplatne od svojich starých rodičov, ktorá predstavuje majetkovú hodnotu na strane navrhovateľa, nie len výdavok. Vo vzťahu k výdavkom navrhovateľa konštatoval, že sa na nich nepodieľa sám, ale aj jeho manželka, ktorá je zárobkovo činná, pričom ich spoločný príjem je vo výške 1.495,37 Eur netto. U oprávnenej mal preukázané zvýšenie jej odôvodnených výdavkov nielen so základnými školskými potrebami, ale aj zvýšenými nákladmi na odporúčanú literatúru. Po posúdení celkových príjmov rodiny navrhovateľa ako aj výdavkov a odôvodnených potrieb oprávnenej dospel k záveru, že zvýšené výživné neohrozí život súčasnej rodiny navrhovateľa, preto zvýšil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa na sumu 240,- Eur (II. výrok) počnúc od podania návrhu oprávnenej t. j. od 24. 06. 2019, keďže neboli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného späť od 01. 09. 2018. V prevyšujúcej časti nad sumu 240,- Eur návrh oprávnenej na zvýšenie vyživovacej povinnosti ako nedôvodný zamietol (IV. výrok). Zameškané výživné vo výške 49,30 Eur vyčíslil ku dňu rozhodnutia ako alikvotnú časť za mesiac jún a za mesiac júl 2019.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti (I. výrok) a proti výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti (II. výrok), ako aj závislým výrokom o zameškanom výživnom a o trovách konania (III., V. výrok), podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd v odvolaní napadnutých výrokoch zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že jeho návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti vyhovie a návrh oprávnenej na zvýšenie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu zamietne.

6. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a podľa § 62 ods. 1 zákona č. CMP. Namietal nesprávne zistenie skutkového stavu súdom prvej inštancie. Striedanie škôl oprávnenu považoval za zneužívanie zákona v rozpore s dobrými mravmi. Mal pochybnosti o dochádzke oprávnenej, pretože v rokoch 2017, 2018 vykonávala brigádnickú činnosť, a ak mohla brigádovať, sú pochybnosti o jej skutočnom záujme o riadne vysokoškolské vzdelanie formou denného štúdia. Opätovne poukázal aj na nález ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 2121/2014. Zvýšené výživné nezodpovedá jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom, ktoré sa od roku 2016 zmenili. Popieral možnosť zvýšenia si svojich príjmov, pričom poukázal na svoje zdravotné problémy, ktoré mu bránia v získaní zamestnania. Výdavky sa mu od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nezmenili rovnako ako ani výdavky na štúdiu na VŠ oprávnenej, pričom

výdavok na školné pri prekročení štúdia vo výške dvakrát po 1.800,- Eur považoval za nepreukázaný a spôsobený výlučne oprávnenou.

7. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Nepoprela, že navštevovala aj iné školy, čo však bolo z dôvodu, že nebola na prijímacích skúškach na lekársku fakultu dva roky úspešná. Vzdelanie vo svojom živote považuje za veľmi dôležité, pričom stále sa aktívne pripravovala na štúdium medicíny, na ktorú bola aj následne prijatá. Zistenia o majetkových pomeroch navrhovateľa ako aj jej odôvodnených potrieb považovala za riadne preukázané.

8. Navrhovateľ sa k vyjadreniu oprávnenej v rámci odvolacej repliky nevyjadril.

9. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých I., II., III., V., VI. výrokoch, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Po oboznámení a preskúmaní sa s obsahom spisu a s odvolaniami napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a vychádza z náležite vykonaného dokazovania a zistenia skutočného stavu veci. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

15. Odvolací súd považuje rozsudok okresného súdu, ktorým návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol a zároveň rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti na návrh oprávnenej, za vecne správny.

16. Odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu, a s ktorými by sa prvoinštančný súd pri rozhodnutí a pri jeho odôvodnení nevyšporiadal.

17. Podľa ustanovenia § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

18. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa ustanovenia Zákona o rodine rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, len ak sa zmenia pomery. Znamená to teda, že nevyhnutnou podmienkou pre rozhodnutie súdu o zmene výživného je zmena pomerov. Zmenou pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie

o výživnom. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku, resp. v čase uzavretia dohody o výkone rodičovských práv a povinností.

20. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickými možnosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

22. Zo ZoR vyplýva, zákonná povinnosť rodiča na výživu dieťaťa a zároveň právo tohto dieťaťa na výživu od rodiča, ktorá trvá do času pokým dieťa nie je schopné sa samostatne živiť. Rodičom je uložená explicitná povinnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, ktorej základ je zakotvený v demonštratívnom výpočte zložiek rodičovských práv a povinností podľa § 28 ods. 1 ZoR.

23. Dieťa je schopné samostatne sa živiť, ak si dokáže zo svojich vlastných zdrojov zabezpečiť uspokojenie svojich životných nákladov. Spravidla túto schopnosť nadobúda po ukončení prípravy na budúce povolanie. Kedy nastane takýto faktický stav, však závisí od okolností toho ktorého konkrétneho prípadu. Rozhodujúcimi faktormi na strane dieťaťa sú jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. Vyživovacia povinnosť z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie sa spravidla končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese a tým je ukončená prvá vysoká škola alebo univerzita.

24. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodol správne, ak zamietol návrh navrhovateľa na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči oprávnenej, nakoľko táto sa v súčasnosti stále pripravuje na svoje budúce povolanie. Je pravdou, že oprávnená študovala už na dvoch vysokých školách, pričom ani jedno štúdium neukončila štátnou skúškou prvého stupňa v danom odbore, ale v súčasnosti je študentkou druhého ročníka na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine Univerzity Komenského v Bratislave, na ktorú školu nebola prijatá hneď na prvýkrát. V súčasnosti sa teda stále pripravuje na výkon svojho budúceho povolania.

25. Vo vzťahu k nálezu ÚS ČR na, ktorý navrhovateľ opätovne poukázal, odvolací súd odkazuje na argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorý sa s touto námietkou navrhovateľa vysporiadal a považuje ju za správnu. Pri rozhodovaní o zrušení vyživovacej povinnosti je potrebné rozhodovať stále osobitne a vychádzať z jednotlivých špecifik rozhodovanej veci, ktoré sa v jednotlivých prípadoch od seba odlišujú osobitosťami, a preto v tomto prípade ani súd prvej inštancie sa nemohol stotožniť so závermi uvedenými v náleze ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 2121/2014, ktoré boli rozdielne od prejednávanej veci. Rovnako vzhľadom na vek oprávnenej 22 rokov v čase vyhlásenia rozsudku prvoinštančného súdu, ju z dôvodu veku

nemožno považovať za tzv. „večnú študentku“, ktorá by sa úmyselne snažila predlžovať vyživovaciu povinnosť navrhovateľa umelým a bezcieľným predlžovaním svojho štúdia. Nie je ničím neobvyklým, že dieťa neukončí štúdium v štandardnej dĺžke štúdia, či už z dôvodu neúspechu v absolvovaní niektorých skúšok, ktoré musí opakovať alebo z dôvodu zmeny štúdia. Túto skutočnosť nemožno automaticky bez ďalšieho vyhodnotiť na ťarchu dieťaťa, ktoré vo svojom štúdiu ďalej pokračuje a má reálny záujem na jeho dokončení resp. študovať ďalej tak, aby sa reálne pripravilo na výkon svojho budúceho povolania.

26. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že v prípade, ak dochádza k zmene štúdia, je potrebné prihliadať aj na možnosť uplatnenia sa na trhu práce po úspešnom ukončení štúdia. V danom prípade je zrejmé, že oprávnená mala záujem vyštudovať na lekárskej fakulte, a v prípade úspešného absolvovania tohto štúdia má lepšiu možnosť uplatniť sa na trhu práce nie len na území Slovenskej republiky, ale aj v zahraničí. Zmenu štúdia oprávnenej preto nemožno zohľadniť v jej neprospech, najmä ak v tomto štúdiu aj riadne pokračuje (je študentkou 2. ročníka). Sama si nevie zabezpečiť svoje životné výdavky, v dôsledku čoho je naďalej odkázaná výživou na svojich rodičov.

27. Odvolací súd uvádza, že z postoja navrhovateľa je zrejmý jeho záujem na zrušení vyživovacej povinnosti, čo vyplýva z jeho predchádzajúceho návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti voči oprávnenej už v roku 2016, predtým, než oprávnená mala ukončené úplné stredoškolské vzdelanie všeobecného charakteru, keďže študovala na gymnáziu vo Zvolene, ktorý návrh bol zamietnutý. Následne po troch rokoch od podania prvého návrhu podal tento svoj druhý návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti, a to z dôvodu, že oprávnená bola prijatá na 3. ročné štúdium, ktoré malo byť ukončené do 30. 06. 2019, a preto navrhoval zrušenie vyživovacej povinnosti k 01. 07. 2019 resp. k 1. dňu nasledujúceho mesiaca, kedy bolo toto štúdium ukončené. Je teda zrejmé, že navrhovateľ nepozná záujmy, ciele, hodnoty, úspechy alebo neúspechy oprávnenej, keďže počas obdobia troch rokov nevedel, čo študuje, aké dosahuje výsledky a podobne.

28. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti na oprávnenú, pretože na jej strane od poslednej úpravy došlo k preukázanému zvýšeniu odôvodnených potrieb spojených predovšetkým so zmenou štúdia. Na rozdiel od pôvodného štúdia má zvýšené výdavky nie len na študijnú literatúru, ale aj na zabezpečenie zdravotníckych pomôcok, ktoré škola študentom neposkytuje, a tieto si musia zabezpečiť na svoje vlastné náklady. Je pravdou, že oprávnená počas štúdia na STU v Bratislave si popri štúdiu privyrábala brigádnicke, čo však vzhľadom na charakter súčasného štúdia a hlavne na možnosti v mieste, kde toto štúdium absolvuje, sú tieto značne obmedzené. Skutočnosť, že oprávnená si v minulosti dokázala privyrobiť v rámci brigádnickej činnosti neznamená, že nemá reálny záujem o štúdium. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov aj v majetkovej sfére navrhovateľa (otca), ktorého príjem sa zvýšil len nepatrne, avšak celkový príjem jeho domácnosti sa zvýšil aj o príjem jeho manželky a navyše v dedičskom konaní po svojom otcovi nadobudol majetok. Bez povšimnutia nezostáva skutočnosť, že byt zdedený navrhovateľom po svojom otcovi, ktorý užíval spoločne so svojou rodinou, tento bezodplatne previedol na svoju manželku, čo možno ako správne konštatoval súd prvej inštancie považovať za vzdanie sa majetkového prospechu bez dôležitého dôvodu.

29. Odvolací súd poukazuje aj na produktívny vek navrhovateľa, ktorý napriek tvrdeným zdravotným problémom (operácia hernie na žalúdočnej stene v roku 2013) nepreukázal, že by naďalej pretrvávali, a že sú prekážkou uplatniť sa na trhu práce. Navyše navrhovateľ má možnosť zvýšiť svoj príjem a to prenájmom nehnuteľnosti - 2 izbového bytu, ktorý vlastní a nepotrebuje ho pre účely vlastného bývania.

30. Odvolací súd uvádza, že v konaní o zvýšení vyživovacej povinnosti treba prihliadnuť na celkové majetkové pomery povinného, ako aj tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Preto rozhodujúci je nie len príjem, ktorý povinný rodič dosahuje, ale príjem, ktorý by mohol reálne dosahovať, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity.

31. Taktiež podľa ustanovenia § 62 ods. 5 ZoR je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/165/2017 zo dňa 27. 11. 2018). Vyživovacia povinnosť má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami rodiča, pričom pri určení jej výšky sa má prihliadnuť na odôvodnené potreby povinného

rodiča, za ktoré sa s prihladením na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov nepovažujú výdavky na dobrovoľné poisťky, náklady na osobné záujmy povinného rodiča ako sú napr. rybárstvo, poľovníctvo a pod..

32. Podľa názoru odvolacieho súdu zvýšené výživné zohľadňuje nielen zvýšené potreby oprávnenej, ale aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery navrhovateľa ako povinného platiť výživné, ktorý má možnosť si potencionálne zvýšiť svoje príjmy, či už vhodným zamestnaním alebo prenájmom nehnuteľností - 2 izbového bytu.

33. K tvrdeniu otca o nepreukázaní výdavku na školné v roku 2019/2020 pri prekročení štandardnej dĺžky štúdia, odvolací súd uvádza, že vznik tejto povinnosti zaplatiť školné pri prekročení štandardnej dĺžky štúdia vyplýva priamo z ustanovenia § 92 ods. 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a preto nemožno považovať tento výdavok za nepreukázaný, rozhodujúca už je len výška školného, ktorú oprávnená preukázala, pričom ide o výdavok s predĺženým štúdiom.

34. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I., II., III., V. a VI. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).